

**Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. masz do rozwiązania **20** zadań, w tym:
 - a. **zadania zamknięte** gdzie podane są odpowiedzi, z których tylko **jedna jest poprawna**; za każde poprawnie rozwiązane zadanie z tej grupy otrzymasz 1 punkt; jeżeli się pomylisz, błędne oznaczenie otocz kółkiem i zaznacz nową poprawną odpowiedź; jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna odpowiedź nie będzie uznana;
 - b. **zadania otwarte** wymagają samodzielnego napisania odpowiedzi; punktacja za każde z tych zadań podana jest przy numerze zadania;
 - c. zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane;
2. za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **35** punktów;
3. odpowiedzi udzielaj czarnym długopisem; na kartach odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora;
4. uważnie czytaj wszystkie polecenia;
5. po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi;
6. na rozwiązanie zadań masz **60 minut**.

Powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	35	100%
Uzyskana liczba punktów		_____%

Tekst do zadań od 1. do 11.

Wiliam Szekspir

HAMLET

AKT I

SCENA CZWARTA

Taras zamkowy. Wchodzą Hamlet, Horacy i Marcellus.

H a m l e t

Która godzina? [...]

M a r c e l l u s

Dwunasta była już.

H o r a c y

Już? Nie słyszałem.

Zbliża się zatem czas, o którym widmo

Zwykło się jawić. [...]

Duch wchodzi.

H o r a c y

Widzisz go, panie.

H a m l e t

Aniołowie Pana

Zastępów, miejcie mię w swojej opiece!

Błogosławionyś ty czy potępiony,

Tchnieszli tchem niebios czy wyziewem piekieł.

Maszli zamiary zgubne czy przyjazne,

Przychodzisz w takiej postaci, że muszę

Wydobyć z ciebie głos. Hamlecie, królu,

Ojcie mój, władco Danii, odpowiadaj!

Nie pozostawiaj mię w nieświadomości;

[...] Co to znaczy?

Że ty, trup, znowu w kompletnym rynsztunku

Podksiężycowy ten padół odwiedzasz. [...]

Co za cel tego? Czego chcesz od nas?

H o r a c y

Daje ci znak, panie,

Abyś z nim poszedł, jakby chciał sam na sam

Pomówić z tobą. [...]

SCENA PIĄTA

Oddalona część tarasu. Wchodzą Duch i Hamlet.

H a m l e t

Gdzie mnie prowadzisz? Mów; nie pójdę dalej. [...]

D u c h

Jestem duchem twojego ojca,

Skazany tułać cię nocą po świecie,

A przez dzień jęczeć w ogniu, póki wszystek

Kał popełnionych za żywota grzechów

Nie wypali się we mnie. Gdybym miejsca

Mojej pokuty sekret mógł wyjawić,

Takie bym rzeczy ci opisał, których

Najmniejszy szczegół rozdarłby ci duszę,

Młodą krew twoją zmroził, oczy twoje

Jak gwiazdy z posad wydobył, zwinięte,
Gładkie kędziory¹ twoje wyprostował
Tak, że ich każdy włos stanąłby dębem
Jako na jeżu kolce; ale takich
Podań nie znosi ludzkie ucho. Słuchaj,
O, słuchaj, słuchaj, jeśli choć cokolwiek
Kochałeś twego ojca.

H a m l e t

Przebóg!

D u c h
Pomścij

Śmierć jego, dzieło ohydneho mordu!

H a m l e t

Mordu?

D u c h

Tak, mordu; wszelki mord ohydny,
Lecz ten był nadzwyczajny, niesłychany.

H a m l e t

Dłaboga, wymień go, wymień czym prędeż,
Abym na skrzydłach chyżych jak modlitwa
Lub myśl kochanka podążył ku zemście.

D u c h

[...] Słuchaj więc, słuchaj, Hamlecie. Puszczone
Rozgłos, że podczas mego snu w ogrodzie
Wąż mnie ukąsił; takim to skłamanym
Powodem śmierci mej zwiedziono Danię;
Dowiedz się bowiem, szlachetny młodzieńcze,
Że ów wąż, który zabił twego ojca,
Nosi dziś jego koronę.

H a m l e t
O nieba!

Stryj! Nie zawiodły mnie przeczucia moje.

D u c h

Ten to bezwstydnym, cudzołożnym potwór
Zdradnymi dary, czarami wymowy [...] Potrafił skłonić wolę mojej niby
Cnotliwej żony. O Hamlecie! cóż to
Był za upadek! Ode mnie, którego
Miłość statecznie² chodziła dłoń w dłoni
Z ślubną przysięgą, w objęcia nędznika,
Którego dary przyrodzone były
Naprzeciw moich tak liche! [...] Ale dość tego! Już powietrze ranne
Czuć mi się daje; muszę kończyć: kiedym
Raz po południu jak zwykle w ogrodzie
Bezpiecznie zasnął, wkraść się stryj twój z flaszką
Zawierającą blekotowe krople³
I wlał mi w ucho ten zabójczy rozczyn,
Którego siła tak jest nieprzyjazna
Ludzkiej naturze, że jak żywe srebro

Przebiega nagle wszystkie drogi, wszystkie
Kanały ciała i jako sok kwaśny
Wlany do mleka ścina wnet i zgęszcza
Wszystką krew zdrową. Tak było i z moją;
I wraz plugawy trąd, jak u Łazarza,
Wystąpił na mnie i brzydką skorupą
Pokrył mi całe ciało.
Tak to śpiąc, ręką brata pozbawiony
Zostałem życia, berła i małżonki,
Skoszony w samym kwiecie moich grzechów:
Bez namaszczenia, bez przygotowania,
Bez porachunku z sobą wyprawiony
Zdać porachunek z win jeszcze nie zmytych.
O, to okropne! okropne! okropne!
Maszli iskierkę czucia, nie ścierp tego;
Nie pozwól, aby łożo władców Danii
Było ohydny gniazdem wszeteczeństwa.
Jakkolwiek jednak czyn ten pomścić zechcesz,
Nie kalaj swojej duszy, nie czyń przeciw
Matce zamachów; pozostaw ją niebu. [...]
Bądź zdrow, świecący robaczek oznajmia,
Że ranek już jest bliski; wątle bowiem
Światelko jego znacznie już poblądło;
Żegnam cię, żegnam cię; pamiętaj o mnie.

Znika

Wiliam Szekspir, *Hamlet*. Tłum. Józef Paszkowski. Warszawa 1970.

¹ **Gładkie kędziory** – nie zwichrzone, niepuszyste

² **Stateczność** – powaga, zrównoważenie

³ **Blekotowe krople** – w oryg. „hebenon”, prawdopodobnie lulek czarny. Starożytni podają, że odwar tego trującego zioła, wpuszczony w ucho, powoduje śmierć.

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Z przytoczonego tekstu wynika, że Hamlet udał się o północy na taras zamkowy, aby

- A. zdobyć dowody zbrodni.
- B. podważyć pogłoski o duchu.
- C. poszukać mocnych wrażeń.
- D. potwierdzić tożsamość zjawy.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem poprawną odpowiedź.

Jako oficjalną przyczynę nagłej śmierci ojca Hamleta podano

- A. otrucie blekotem.
- B. ukąszenie przez węża.
- C. skrytobójczy mord.
- D. zarażenie się trądem.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 3. (0–1)

Wymień dwa powody, dla których Duch ukazał się Hamletowi.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

.....

.....

Zadanie 4. (0–2)

W porządku chronologicznym odtwórz i zapisz w punktach wydarzenia na duńskim zamku Elsynor, które poprzedziły spotkanie Hamleta ze zjawą.

Tu nie pisz.

0	1	2
---	---	---

Zadanie 5. (0–3)

a) W przytoczonym fragmencie utworu występuje motyw winy, kary i odkupienia. Wskaż tytuł i autora tekstu z zakresu lektury obowiązkowej, w którym występuje ten sam motyw kompozycyjny.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

b) Na podstawie przytoczonego fragmentu HAMLETA uzupełnij notatkę właściwymi informacjami na temat Ducha. Nie cytuj.

Tu nie pisz.

0	1	2
---	---	---

Duch został skazany na

ponieważ

Musi cierpieć tak długo, aż

Zadanie 6. (0–1)

Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1–2.

Powody, dla których Duch objawił się Hamletowi, można ustalić na podstawie tekstu

A.	głównego,	który zawiera	1.	relację dotyczącą zdarzeń mających miejsce w przeszłości.
B.	pobocznego,		2.	informacje o uczestnikach, czasie i miejscu zdarzenia.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 7. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu utworu Wiliama Szekspira uzupełnij notatkę właściwymi informacjami na temat dramatu jako rodzaju literackiego.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

W utworach dramatycznych na plan pierwszy wysuwa się 7.1.

Zdarzenia są przedstawione bezpośrednio poprzez słowa i czyny bohaterów,

ponieważ w dramacie, nie ma 7.2. W strukturze językowej

dominuje 7.3.

Zadanie 8. (0–1)

Przyporządkuj podane środki stylistyczne do właściwych nazw, wstawiając w pustą kratkę odpowiednią literę.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

	<i>każdy włos stanąłby dębem jako na jeżu kolce</i>
	<i>plugawy trąd</i>
	<i>Aniołowie Pana Zastępów, miejcie mię w swojej opiece!</i>
	<i>miłość statecznie chodziła dłoń w dłoni Z ślubną przysięgą</i>

A	przenośnia
B	wykrzyknienie
C	porównanie
D	anafora
E	epitet

Zadanie 9. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

1.	Wyrazy <i>bratobójca</i> i <i>skrytobójca</i> są wyrazami złożonymi.	P	F
2.	Wraz <i>zabójca</i> jest wyrazem podstawowym dla wyrazu <i>zabić</i> .	P	F

*Gdybym miejsca
Mojej pokuty sekret mógł wyjawić,
Takie bym rzeczy ci opisał, [...] że **każdy włos stanąłby dębem.***

0 1

A. Mieć duszę na ramieniu.
B. Mieć rogatą duszę.
C. Mieć rozdartą duszę.
D. Mieć coś na dnie duszy.

Porównaj czyny Balladyny, bohaterki dramatu Juliusza Słowackiego i stryja Hamleta. Wskaż podobieństwa oraz różnice w ich postępowaniu i motywach.

0	1	2
---	---	---

DUCH OJCA HAMLETA

Duch pojawia się w sztuce już w I akcie i odciska swoje piętno przez niemal cały dramat. Wspomina się go z wielką czcią jako mężnego władcę, uczciwego człowieka. [...] Zwłaszcza Hamlet wielokrotnie przywołuje jego majestat, nosi w sercu pamięć o nim:

Mojej oczyma.

Ukazuje się w nocy, przybiera surową, wojenną postać króla, ma podniesioną przyłbicę i smutny wyraz pobladłej twarzy, jego obecność wywołuje przerażenie. Przemawia tylko do Hamleta, słowa stają się motywacją do działania syna. [...] Królewicz poddaje wątpliwości istnienie Ducha, zastanawia się nad jego boskim lub piekielnym pochodzeniem.

Reżyserzy niejednokrotnie mają problem, jak rozwiązać w spektaklu kwestię Ducha. Czy ukazać go realistycznie, czy też jako projekcję wyobraźni obłąkanego Hamleta? Niektórzy twórcy z dezynwolturą¹ dokonują redukcji tekstu i skreślają tę postać, pozbawiając dramat kluczowego bohatera. W Polsce takie decyzje inscenizacyjne mają być może źródło w „Studium o Hamlecie” Wyspiańskiego. Proponował on bowiem w jednej z wersji odczytań „Hamleta”, że Duch nie musi istnieć dosłownie i można go ukazać za pomocą trzech symboli: aktorów, portretów i cmentarza. [...] W niezrealizowanej, legendarnej koncepcji Konrada Swinarskiego Duch miał być rzeczywisty, z hiperrealistyczną² charakterystyką i rozkładającym się ciałem. W spektaklu Nazara Duch stawał się mistyfikacją³ królewicza duńskiego: Hamlet przebierał się w zbroję ojca i wypowiadał jego kwestie. Z kolei w spektaklu Warlikowskiego Ducha nie ma, jednak się z nim rozmawia.

Istnieje nieskończona ilość interpretacji „Hamleta”, jednak optowałabym za tym, aby nie skreślać w nich postaci Ducha, bowiem wraz z jego redukcją niweluje się tajemnicę Księcia, pozbawia się dramat nie tylko Ducha, ale również duchowości.

Fragment: Agata Brzóska, *Duch Ojca Hamleta*. „Gazeta Festiwalowa” 5/09 6 sierpnia 2009

¹ **Dezynwoltura** – zbyt swobodne, lekceważące zachowanie się

² **Hiperrealistyczna** – nadmiernie, przesadnie realistyczna

³ **Mistyfikacja** – celowe wprowadzenie kogoś w błąd, zwodzenie przez nadanie czemuś pozorów prawdy

Zadanie 12. (0–1)

Zacytuj z tekstu zdanie będące tezą, na rzecz której autorka argumentuje.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 13. (0–1)

Jak autorka uzasadnia swoje stwierdzenie, że skreślenie postaci Ducha przez reżysera pozbawia dramat duchowości?

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 14. (0–1)

Dokończ poniższe zdanie – wybierz odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu wynika, że inscenizacje HAMLETA przygotowane każda przez innego reżysera na pewno nie będą się różnić od siebie

- A. fikcyjnością świata przedstawionego.
- B. doborem aktorskich środków wyrazu.
- C. kostiumami i sposobem charakteryzacji.
- D. interpretacją motywów działania postaci.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

Zadanie 15. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

1.	Każda inscenizacja dramatu zawiera w sobie reżyserską interpretację dzieła literackiego i wyznacza określony sposób jego odczytania.	P	F
2.	W polskich inscenizacjach „Hamleta” reżyserzy założyli, że świat pozazmysłowy obiektywnie istnieje.	P	F

Zadanie 16. (0–1)

Zdaniami z akapitu 4. przyporządkuj funkcję, jaką pełnią w stosunku do sąsiadujących z nimi fragmentów tekstu, wstawiając w pustą kratkę odpowiednią literę.

Tu nie pisz.

0	1
---	---

	<i>Reżyserzy niejednokrotnie mają problem, jak rozwiązać w spektaklu kwestię Ducha.</i>	A	Uszczegółowienie treści przez podanie konkretnych przykładów.
	<i>Czy ukazać go realistycznie, czy też jako projekcję wyobraźni obłąkanego Hamleta?</i>	B	Zasygnalizowanie tematu rozważań.
	<i>Niektórzy twórcy z dezynwolturą dokonują redukcji tekstu i skreślają tę postać, pozbawiając dramat kluczowego bohatera.</i>	C	Sygnał rozwinięcia wątku rozważań.
		D	Przejsie od rozważań do wniosków.

Zadanie 17. (0–1)

Które sformułowanie służące podkreśleniu spójności tekstu sygnalizuje przeciwstawienie?

Tu nie pisz.

0	1
---	---

- A. *To on determinuje...*
- B. *Z kolei w spektaklu...*
- C. *...mają być może źródło...*
- D. *...jednak optowałabym za tym...*

Zadanie 18. (0–2)

„Hamlet” Wiliama Szekspira doczekał się licznych ekranizacji filmowych. Wyraż swoją opinię na temat, czy adaptacja filmowa jest w stanie zastąpić lekturę oryginalnego tekstu. Napisz komentarz, w którym swoje stanowisko poprzysz dwoma argumentami.

Tu nie pisz.

0	1	2
---	---	---

Zadanie 19. (0–2)

Wyjaśnij znaczenie przedrostka *hiper-*. Podaj przykład innego rzeczownika utworzonego z użyciem tej części słowotwórczej.

Tu nie pisz.

0	1	2
---	---	---

Wyjaśnienie:

Przykład:

Zadanie 20. (0–10)

Już wiesz, że na zamku Elsynor popełniono zbrodnię. Wciel się w rolę detektywa i przeprowadź prywatne śledztwo. Przedstaw jego wyniki w formie opowiadania. Pamiętaj, że wszystkie szczegóły znajdziesz w utworze W. Szekspira. Zadbaj o to, aby opowiedziana przez Ciebie historia zawierała urozmaiconą fabułę i kompozycję.

Tvoja praca powinna zająć nie mniej niż połowę wyznaczonego miejsca lub liczyć co najmniej 200 słów.

Tu nie pisz.

I	0	1	2	3	4
II	0	1	2		
III	0	1	2		
IV	0	1	2		

